

**SECRETUL MEDICAL
VERSUS
INFORMATICĂ MEDICALĂ**

Prof. Dr. Vasile Astărăstoae

Membru CDBI,
Consiliul Europei

Relația medic-pacient

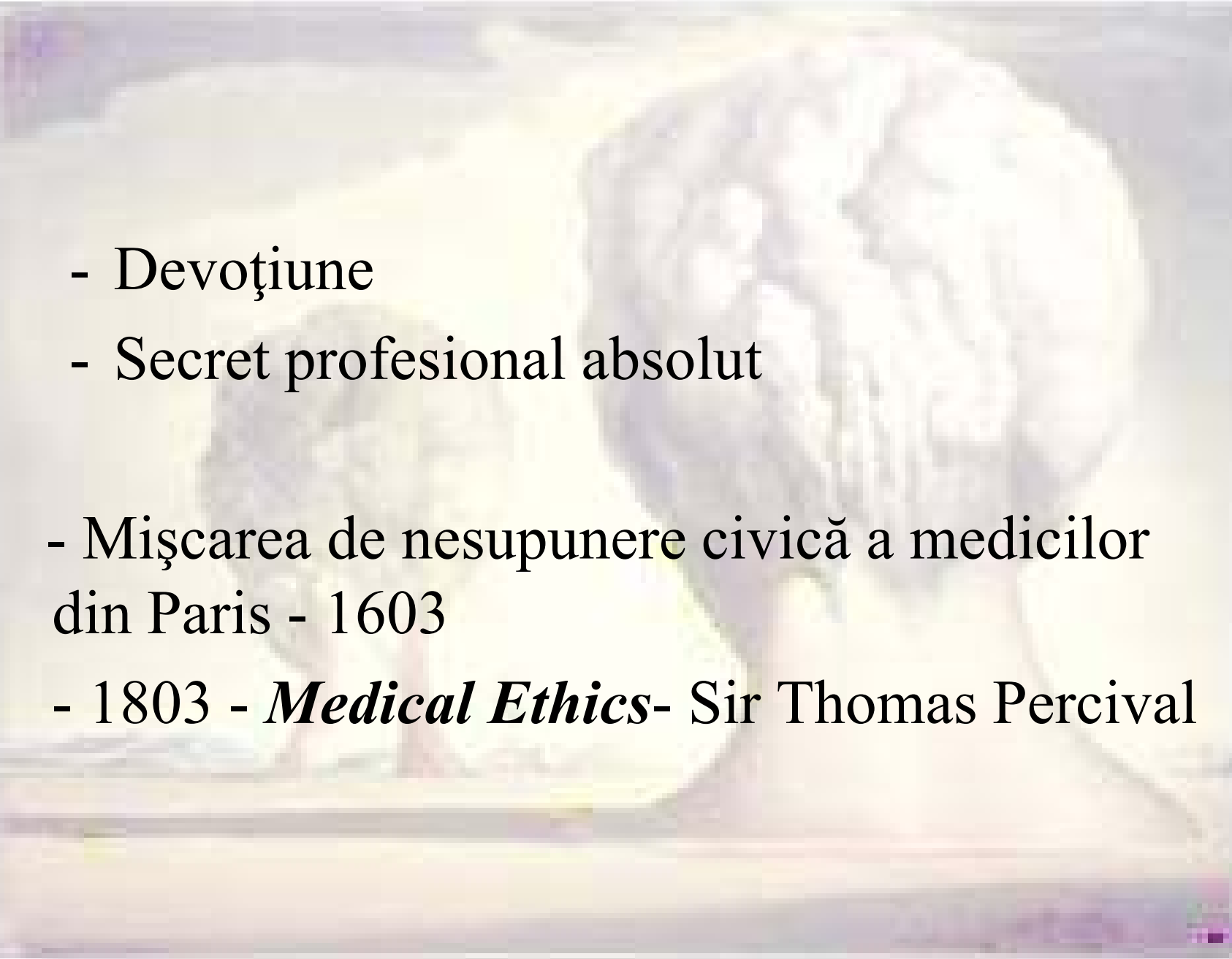
- **Hipocrat (460-370 î. Chr.)**

Orice aș vedea și aș auzi în timp ce îmi fac meseria sau chiar în afară de aceasta, nu voi vorbi despre ceea ce nu-i nici o nevoie să fie destăinuit, socotind că, în asemenea împrejurări, păstrarea tainei este o datorie.

... *“te implor, nu mă lăsa să mă abat de la nobila trudă de ajutorare a semenilor mei. Oțelește-mi și întărește-mi puterile trupului și ale minții ca să fiu de-a pururi gata de a le da de o potrivă ajutor celui bogat și celui sărac, celui bun și celui rău, celor ce iubesc și celor ce urăsc și nu mă lăsa să văd în cel bolnav altceva decât omul ... ”*

Rugăciunea lui Maimonides

(medic, teozof și filozof evreu spaniol, cunoscut și sub numele de Ramban- 1135-1204- doctorul personal a lui Salah al Din- Saladin și al fiului acestuia)

-
- Devoțiune
  - Secret profesional absolut
  - Mișcarea de nesupunere civică a medicilor din Paris - 1603
  - 1803 - *Medical Ethics*- Sir Thomas Percival

Semnificație

- Protejarea și utilizarea adecvată a informațiilor cu caracter personal, privat
- Respectarea demnității pacienților, respect față de aceștia
- Pacienții împărtășesc medicilor informații personale
- Medicul are datoria de a respecta încrederea pacientului și a păstra private informațiile primite (restricționând/împiedicând accesul altor persoane la aceste informații)

Evoluția științei

- Crearea de instrumente capabile să distrugă obiectul cunoașterii- lumea
- Sensul în care sînt folosite aceste cunoștințe
- Transformarea omului în mijloc al progresului științific (lagăre, medicina rasistă din SUA)

Evoluția științei

- Dispariția mitului neutralității științei- necesitatea ca știința să aibă o *con-știință* care să oprească progresul spre comportamente umane nocive vieții
- Declinul mentalității scientiste (ceea ce este posibil dpdv științific și tehnic este admisibil dpdv moral)

Evoluția științei

Optimism vs. Reticență

* **Optimism**- dominarea omului asupra vieții și naturii

* **Reticență**- este omul în stare să controleze o asemenea putere?

Noi forțe care influențează medicina

- Presiunea finanțatorilor pentru raționalizarea serviciilor de sănătate
- **Fetișuri:**
  - medicina bazată pe dovezi
  - Standardizarea îngrijirilor—ex. “ghidaj”,
procoloale
- Scăderea contactului interpersonal și fizic dintre medic și pacient

Noi forțe care influențează medicina

- Creșterea influenței comerciale
- Fragmentarea și discontinuitatea îngrijirilor medicale-
supraspecializarea
- **Informatizarea** medicinei
- Accesul independent la informații a pacientului și a
familiei—ex. **Internetul**

Informatizarea medicinei

- Date disponibile oricînd
- Acces rapid, facil, la distanță
- Probabilitate redusă de a pierde datele
- Transfer și copiere ușoare
- Unificarea informațiilor medicale ale pacienților

Informatizarea medicinei

Avantaje

- Acces rapid, la distanță
- Eficiență crescută a îngrijirilor de sănătate
- Posibilitatea înregistrării greșelilor medicale-facilitează profilaxia greșelii

Dezavantaje

- Probleme de securitate
- Probleme etice

Secretul medical

*“You have zero privacy anyway.
Get over it!”*

Scott McNealy, Sun Microsystems, 1999

Secretul medical

- Paradigma clasică- informația medicală aparține celui ce a fost investigat, el fiind singurul care controlează difuzarea și circulația datelor
- Paradigma actuală- regimul de protecție a datelor biomedicale este fundamentat nu numai pe viața privată dar și pe interesul public și de aceea secretul medical se înlocuiește cu o **confidențialitate**.

Secretul medical

- Dimensiunea colectivă a sistemelor de sănătate informatizate exercită presiuni inacceptabile asupra valorilor ca viața privată și protecția informațiilor biologice personale.

Protecția datelor personale

- *Legea 676/2001* privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul telecomunicațiilor
- *Legea 677/2001* pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date
- *Legea 506/2004* privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice

Înregistrarea electronică a datelor medicale
este utilă pentru:

- Politicieni
- Organizatorii de sănătate
- Personal medical
- Hacker- dacă există acces *autorizat*, există și acces...*neautorizat*!

Concluzii

- Protecția absolută a datelor medicale într-un sistem informatizat este **imposibilă**
- Măsurile excesive de securitate implică costuri mari și îngreunează accesul
- Prevenirea, prin lege, a discriminării pe baza informației medicale este mai utilă
- Secretul medical în epoca informaticii medicale s-a transformat în *confidențialitate medicală*

-
- **Ar putea relația medic - pacient supraviețui nevoilor moderne?**
  - **Contează cu adevărat?**